

ZŠ, P. Jilemnického 1035/2, Zvolen

Medzi typické charakteristiky intelektovo nadaných detí patria:

- **vývinový náskok pred rovesníkmi** v jednej alebo vo viacerých kognitívnych oblastiach,
- záujem o **písmenká a číslice** už v predškolskom veku, skoré **čítanie**,
- objavenie **kalkulačných spôsobilosti** (učí sa spočítavať a odpočítavať),
- **výrazné pozorovacie schopnosti**,
- **bohatá fantázia**, široké spektrum záujmov
- **dobrá pamäť**, rýchlosť a ľahkosť učenia,
- vysoká **intelektuálna zvedavosť**,
- aktivita, motivácia, **radosť z objavovania nového**,
- **perfekcionizmus**, **t ťažké prijímanie prehry**, vysoké nároky sám na seba,
- **zmysel pre humor a spravodlivosť**,
- **tvrdohlavosť**, zaťatosť, odmietanie autorít,
- záujmy netypické pre daný vek, **zanietenosť pre niektorú oblasť**, hlboké vedomosti dieťaťa, (dinosaury, astronómia, prírodoveda, geografia, živočíchy a pod.)
- schopnosť **sústrediť sa** na predmet svojho záujmu,
- kladenie **nezvyčajných otázok**, potreba **diskutovať, argumentovať**,
- rozsiahla **slovná zásoba**, **znalosť a správne používanie cudzích slov**,
- **potreba vymýšľať**, nekonvenčnosť v myslení,
- **nadpriemerné výkony v psychologických testoch** (inteligencie, tvorivosti, motivácie...)
- obrovská aktivita, nižšia potreba **spánku**.

Je dôležité si uvedomiť, že nie každé nadané dieťa musí spĺňať všetky alebo väčšinu týchto charakteristík. Skupina nadaných detí je totiž veľmi rôznorodá.

Čo má robiť rodič, keď má nadané dieťa? Pri nadaných deťoch je veľmi dôležitý individuálny prístup pri rozvíjaní ich nadania, majú väčšie emocionálne a sociálne problémy ako iné deti, sú **oveľa citlivejší a zraniteľnejší** a všetko intenzívnejšie prežívajú. Rodič by si mal pri výchove nadaného dieťaťa osvojiť pozitívny postoj k dieťaťu, tolerantnosť, akceptujúci, chápatý a **podporný postoj** k rozvíjaniu schopností svojho dieťaťa. Dôležitá je akceptácia dieťaťa ako osobnosti. Rodičia by mohli rozvíjať spoločné záujmy a podporovať dieťa pri formovaní pocitu sebavedomia. Tiež je dôležité posilňovanie a dôvera v schopnosti nadaného dieťaťa. Je výborné, keď rodičia vyzývajú svoje dieťa **k aktívnym činnostiam**, kladú mu veľa otázok, chvália jeho odpovede, **tešia sa z úspechov dieťaťa**, posmeľujú ho aj keď sa mu práve nedarí podporovať ho. Veľmi dôležitá je i **emocionálna podpora**, dobrá súdržnosť rodiny, tolerantné výchovné postupy, poskytovanie väčšej slobody a voľnosti v správaní a rozhodovaní dieťaťa. Vývoj nadaného dieťaťa sa dá podporiť kupovaním encyklopédií, atlasov slovníkov, kníh a prístupom dieťaťa k počítaču. Takéto dieťa potrebuje mať **voľný prístup k informáciám**. Rodičom sa odporúča výchovu svojho dieťaťa pravidelne konzultovať so psychológom, ako aj poradenským servisom a potvrdiť si tak správnosť vo výchovných postupoch. **Citlivá komunikácia je dôležitá pre zabezpečenie pocitov istoty a bezpečia.**

Intelektovým nadaním detí a žiakov sa rozumie vysoko nadpriemerné rozvinuté poznávacie schopnosti so schopnosťami pre vysoké výkony v jednej alebo viacerých intelektových oblastiach. Výchova a vzdelávanie týchto detí a žiakov si vyžaduje špecifický prístup, metódy, formy i obsah. Naša škola sa zameriava predovšetkým na **kognitívnu stimuláciu detí s VIN** (rozšírený obsah vzdelávania, špecifické stratégie učenia sa, variabilné aktivity, metódy), elimináciu **rizík** vo vývine osobnosti a rešpektujúci prístup do zameraním na vnútornú motiváciu, podporu samostatnosti, zodpovednosti a hodnotový systém.